

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

WYNUMERATA WYNOŚI: Rocznie: rb. 5, półrocznie: rb. 3, kwartalnie: rb. 2, miesięcznie: kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośniami do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

CEŃA
6 GROSZY

CENY OGŁOSZEŃ: Za "wiersz" petytowy jednosłupowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przedtekstem: k. 40, za tekstem: 3 kol. i nekrologi pokop. 25, na 4 kol. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści mawy omiamej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 10—2 po poł. Rekwizytów nadesł. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń; w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Akt w sprawie Polski.

Do mieszkańców Warszawskiego Generalnego Gubernatorstwa!

Przejęci niezłomną ufnością w ostateczne zwycięstwo ich broni i życzeniem powodowani, by ziemię polską przez waleczne ich wojska ciężkimi ofiarami rosyjskiemu panowaniu wydarte do szczęśliwej przywieść przyszłości, Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki, oraz Jego Cesarska i Królewska Mość Cesarz Austrii i Apostolski Król Węgier postanowili z ziem tych utworzyć państwo samodzielne z dziedziczną monarchją i konstytucyjnym ustrojem.

Dokładniejsze oznaczenie granic Królestwa Polskiego zastrzega się. Nowe Królestwo znajdzie w łączności z obu sprzymierzonymi mocarstwami rękojmię potrzebną do swobodnego się swych rozwoju. We własnej armii nadal żyć będą pełne sławy tradycje wojsk polskich dawniejszych czasów i pamięć walecznych polskich towarzyszy broni w wielkiej obecnej wojnie. Jej organizacja, wykształcenie i kierownictwo uregulowane będą we wspólnym porozumieniu.

Sprzymierzeni Monarchowie, biorąc należny wzgląd na ogólne warunki polityczne Europy jakoteż na dobro i bezpieczeństwo własnych krajów i ludów, żywią niezłomną nadzieję, że obecnie spełnią się życzenia państwowego i narodowego rozwoju Królestwa Polskiego.

Wielkie zaś, od zachodu z Królestwem Polskim sąsiadujące mocarstwa z radością ujrzą u swych granic wschodnich wskrzeszenie i rozkwit wolnego, szczęśliwego i własnym narodowym życiem cieszącego się państwa.

Z Najwyższego rozkazu Jego Cesarskiej Mości

General-Gubernator
von Beseler.

Toż samo ogłosił w Lublinie general-gubernator zbrojnmistrz Kuk.

Amnestja.

W dowód uznania dobrego i spokojnego zachowania się ludności na obszarze Warszawskiego Generalnego Gubernatorstwa wobec wojsk i władz niemieckich postanowiliśmy amnestjować w drodze łaski w przedstawionych mi wypadkach karę częściowo lub też zupełnie dla osób karanych na podstawie karnego prawa wojennego, o

ile wzmiankowane ich czyny przestępne nie były skutkiem niecnego sposobu myślenia.

Wojennym sądom gubernialnym, zalecam jak najpospieszniejsze skierowanie do mnie odnośnych propozycji z przedstawieniem aktów.

Warszawa, d. 5 listopada 1916 r.
General-Gubernator.
v. Beseler.

Z okazji dzisiejszej proklamacji sprzymierzonych Monarchów Niemieckiego i Austro-Węgierskiego, chcę tym osobom w obrębie General-Gubernatorstwa Warszawskiego, które do dnia dzisiejszego na mocy prawomocnych wyroków sądów cywilnych lub przynusowych albo karnych rozporządzeń policyjnych uległy karze pozbawienia wolności na czas do miesiący 6 cju jedynie lub też łącznie z karami dodatkowymi albo karze grzywny lub naganie, darować w drodze łaski nie odebrać, piły jeszcze część kary pozbawienia wolności wraz z karami dodatkowymi lub też nie zapłacony jeszcze część grzywny i niezapłacone jeszcze koszty.

Gdy oprócz kary pozbawienia wolności wymierzona została kara grzywny, ta ostatnia będzie darowana tylko wtedy, jeśli niniejszy reskrypt rozciąga się na tę karę pozbawienia wolności.

Polecam Naczelnikowi Administracji ogłoszenie i wykonanie niniejszego reskryptu.

Warszawa, d. 5 listopada 1916 r.
General-Gubernator.
v. Beseler.

* * *

Nadeszła wreszcie tak bardzo upragniona chwila — zerwał się nasz królewski ptak do lotu, skuty od lat 120-tu wyprostował dziś skrzydła, by wlecieć nad starodawnymi siedzibami Kraka i Lecha. Z odwiecznego grodu Ziemowitów mazowieckich, z serca całej Polski, bo z bielejących nad szarą Wisłą murów Warszawy, rozległ się donośny na całą Europę głos, wieszczący zmartwychwstanie Polski.

Trzy razy Polska upadała — trzy razy powstała, by uleść przemożnej sile. Po raz pierwszy na pamiętnym sejmie warszawskim pod łaską zausznika i jurgielnika rosyjskiego Ponińskiego odbył się sejm mocarstwa ościenne w dniu 19 lutego 1772 dokonały pierwszego rozbioru.

Drugi rozbiór, po latach 21 nastąpił w r. 1793 i zaakceptowany został 23 września przez drugiego zdrańcę Ankwicza, który, milcząc zachowanie się posłów na sejmie tak zwanym "niemym" w Grodnie wyłudaczył przedstawicielom obcych państw, jako zgodę na nowy drugi z kolei podział.

Trzecim gwoździem do trumny naszej Ojczyzny był rozbiór trzeci dokonany również w Grodnie w r. 1795, gdzie 8 stycznia stanął układ między Rosją a Austrią, zaś 24

października między Rosją a Prusami.

Dzisiaj w dniu 5 listopada a więc w dniu 120-tym rocznicy owej daty pamiętnej swita nam słońca swobody nowo, i od nas teraz zależy, od naszego zachowania się, nietyłe naważnąć, gdzie kierują losami zmagające się potężne wypadki dziejowe, ile wewnątrz, gdzie w naszej mocy jest utrzymanie jedności i zgody od nas, powtarzamy, dalszy rozwój wypadków i rozkwit naszej Ojczyzny ukochanej zależy.

W tej samej Warszawie, która była świadkiem rozwiartowania kraju w epoce-pierwszego rozbioru, teraz powraca ona do życia dzięki kataklizmowi dziejowemu, by trwać na wieki, jako tryumf sprawiedliwości, jako pomnik wulkaniczną siłą z łona ziemi wyrzucony.

Powstaje Polska z tej wiekowej truny.

(Ukochanej stolicy).

Jako sen złoty; jako cudna jawa, Już przed oczyma stanęła Warszawa

W blasku słonecznym, barwach i purpurze;

I tłumy ludu bez końca, bez końca

Niby żórawie o zachodzie słońca. Snuły się cicho postrojone w różę.

O, słodki Chryste!.. Toż że w onej chwili

I w tej godzinie wyrównano stany, Wszyscy zbratani i chłopcy i pany, Choć tacy barwni: jako rój motyli.

Tak gdzieś z przed oczu zginął ten świat podły

Te drogi krwawe i te wszystkie burze

Jeno ptak biały zawieszony na chmurze

Spoglądał na dół królewsko i dumnie

Na owe tłumy co hen przeko-lumnie*)

Szeptając cicho; sejm na niego wiodły.

A Ona Polska, Matka bolejąca Jak cudna zorza, jako odbłask

Wśród krwi zakrzepiej, rumowisk i łuny

Powstaje Wolna; z tej wiekowej truny.

Stanisław Warta.

*) Kolumna Zygmunta na placu zamkowym.

W Warszawie.

W Belwederze.

W niedzielę o g. 10 m. 15 na zaproszenie Niemieckiego Generał-Gubernatora von Beselera w dolnym salonie pałacu Belwederskiego zebrał się redaktorowie pism warszawskich, korespondenci pism niemieckich i państw neutralnych a między nimi i korespondenci amerykańscy oraz przedstawiciele wydziału cenzury w osobach księcia Oettingen Wallerstein i radcy Mohra.

Środek salonu zajęli redaktorowie pism polskich, lewe skrzydło redaktorzy pism żydowskich, a prawe redaktor „Warschauer Zeitung” p. Schiller i korespondenci.

General gubernator von Beseler w otoczeniu świty powitałszy ukłonem obecnych wygłosił przemówienie, w którym zaznaczył znaczenie i powagę dnia dzisiejszego.

Miasto od rana.

Od rana poczęto domy dekorować flagami o barwach narodowych.

Jednocześnie ze zjazdem zaproszonych gości do zamku na Krak. Przedmieściu obok uniwersytetu zaczęła się gromadzić młodzież akademicka, a za nimi młodzież szkolna.

Bramę uniwersytetu przyozdobiło no proporcjami amarantowymi z oznakami uniwersytetu i Orłem Białym po środku.

Młodzież wyższych uczelni gromadzi się zaczęła pod swymi sztandarami na dziedzińcu uniwersytetu o g. 10.

Młodzież szkół średnich zajęła ul. Krak. Przedm. i placyk przed kościołem PP. Wizytek.

Ku placowi Zamkowemu pociągały gromadki od wczesnego rana, tworząc przed Zamkiem zwarty tłum. Obok tłumy zorganizowanego przy swych sztandarach skupiły się organizacje poszczególne ze stronnictwami na czele, którym wyznaczono miejsca na dziedzińcu zamkowym.

W Zamku.

Ścisłe o g. 12 w otoczeniu świty do przepelnionej sali kolumnowej wśród szpaleru złożonego z legjonistów, wszedł generał-gubernator von Beseler i zajmując na podniesieniu miejsce donośnym głosem odczytał akt ogłoszenia państwa polskiego po niemiecku, a hr. Hutten-Czapski po polsku.

Po odczytaniu aktu sala zagrzmiała od okrzyków „Niech żyje Polska!” Następnie rozległ się okrzyk na cześć Cesarza Wilhelma. W końcu wnieziono okrzyk „Niech żyją sprzymierzeni Monarchowie!”

Następnie zabrał głos rektor dr. Brudziński:

Przemówienie rektora Brudzińskiego.

„Przyjmujemy ten doniosły akt obu Monarchów, stwierdzający nasze nigdy nieprzedawnione prawo do niepodległego bytu państwowego z wiarą w jego rychłe, życziwe i celowe zrealizowanie.

„Za najistotniejszą gwarancję uważamy powołanie Regenta, jako symbolu państwowości polskiej i tymczasowej Rady stanu, zanim król polski stanie na czele ostatecznie zorganizowanego i określonego w swoich granicach państwa polskiego. Wierzmy, że wspólność interesów

państwowych mocarstw centralnych i państwa polskiego wytworzy sąsiedzkie stosunki narodowego bytu wszystkim, naszym rodakom.

„Racz, Eksceleńco, byś wyraził w obco obywateli myślnych Monarchów naszej w jaknajpomyślniejsze urzeczywistnienie ich woli i należnej im za to wdzięczności naszej.

„Niech żyje wolna niepodległa Polska!” — brzmiał końcowy okrzyk tego przemówienia.

Znowu zabrał głos generał gubernator von Beseler.

Przemowa Jego Eksceleńcji General-Gubernatora na Zamku warszawskim dnia 5-go listopada 1916 r. po obwieszczeniu proklamacji.

„Wśród szalejącej wojny światowej postanowienie wielkoduszne sprzymierzonych Monarchów prowadzi do urzeczywistnienia długo żywionego życzenia, pragnącego samodzielnego państwa polskiego. Mętna wątpliwość. „Cóż się stanie z nami?” nie ma już żadnego miejsca w polskich sercach.

Wytknięto im nowy wielki cel, chodzi o zbudowanie przyszłego ich państwa.

Jeszcze krwawi kraj ten z tysiąca ran, walka przeciw jego dawnemu ciemnocy wymaga jeszcze codzień także od niego nowych ofiar.

Jednakże wszędzie ludzi się nowe życie, wszędzie objawia się dążenie do czynnego udziału we walce o wolność i w pracy do gojenia ran zadanych przez wojnę.

Dlatego przystąpicie z pełnym zaufaniem na naszą stronę — tak jako i my was zaufaniem obdarzamy — ażeby walką doprowadzić do szczęśliwego końca i we wspólnej pracy położyć mocne podwaliny dla Polskiego Królestwa, w którego godzinie narodzenia dziś jesteście.

Oby się dostosowało jako członek, silny do związku państw Europy, które między sobą są związane i na siebie wskazane przez interesy duchowe, polityczne i gospodarcze. Słowo wzniosłych sprzymierzonych Monarchów poręcza nam waszą przyszłość; polskie państwo wstaje i wnet tak się spodziewamy będzie stało w pogotowiu do jego obrony polskie wojsko, gromadzące się z dobrej woli pod jego chorągwiami, symbolem państwowej samodzielności. Do szczęśliwej przyszłości królestwa polskiego należy nasze życzenie, a z tem życzeniem kończę i proszę wnieść zemną okrzyk: Wszystko szczęście dla nowego Królestwa Polskiego! Hurra!! Hurra! Hurra!

Pochód ruszył przez Krakowskie Przedmieście, Nowy-Swiat, Aleje Jerolimskie, ul. Marszałkowska, Królewska, Plac Saski i Wierzbową na Plac Teatralny przed Magistrat.

W Częstochowie.

W niedzielę o g. 11 m. 45 przed południem w udekorowanej zieloną i kwiatami sali Magistratu J. E. Gubernator Schikfus w obecności duchowieństwa, przedstawicieli wszystkich Stowarzyszeń, korporacji, oraz prasy, przeczytał „Manifest do ludności polskiej w generał-gubernatorstwie Warszawskim”.

Manifest przetłumaczył na język polski prezes Rady Miejskiej Dr. Marczewski.

Następnie J. E. p. Gubernator wznosił okrzyk na cześć Państwa polskiego, umieszczona zaś w sąsiedztwie orkiestra wojskowa wykonała hymn „Boże coś Polskę”.

Po dokonanych akcie w sali Magistratu p. mecenas Mieczysław Kokowski w otoczeniu duchowieństwa i przedstawicieli miasta odczytał z balkonu gmachu magistrackiego „Manifest”.

O godz. 12 i pół w południe ruszył z Nowego Rynku pochód alejami w stronę Jasnej Góry.

Na przedzie szli skauci ze swoim sztandarem następnie orkiestra Straży ogniowej za którą postępowało duchowieństwo, szkoły miejskie, „Liga kobiet” ze sztandarem i kilkatysięczny tłum.

Przez cały dzień w różnych punktach alei przygrywała orkiestra wojskowa.

Większość domów była przystrojona chorągwiami narodowymi.

Sklepy przez cały dzień były zamknięte.

2 dnia wczerajszego.

Wczoraj z powodu onegdajszego aktu, zajęcia w szkołach były przerwane.

O godz. 10 i pół przed poł. wszystkie szkoły z ciałem nauczyteliskim oraz sztandarami i orkiestrami na czele udały się na Jasną Górę, gdzie orkiestry ustawiły się na wałach przy Cudownym Obrazie Matki Boskiej na szczycie i odegrały hymn „Boże coś Polskę”. Szkoły przeddefilowały przed Obrazem.

Następnie udał się cały pochód młodzieży do wnętrza Bazyliki Jasnogórskiej, gdzie jeden z O. Paulinów odprawił Mszę św. podczas której śpiewy wykonały chóry jasnogórskie.

Po wysłuchaniu Mszy św. powrócili w tym samym porządku do swych uczelni.

Porządek podczas pochodu i nabożeństwa utrzymywali księża prefekci wraz z personelem nauczycielskim.

Piękny był widok, gdy młodzież przyszła nadzieja nasza, w naszym oryndku spieszyła do stóp Matki Bożej złożyć dank za odrodzenie ukochanej Ojczyzny.

Zapisujcie się na ozłonków Polskiej Macierzy Szkolnej!

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 5 listopada:

Wschodni plac boju.

Dobrze przygotowane przedsięwzięcie pozwoliło nam prawie bez najmniejszych strat wziąć w posiadanie wieś Moskaliki (na wschodzie od Goduciszek). Nieprzyjacieli pozostawili w naszym ręku przeszło 60 jeńców, wielu karabinów maszynowych i przyrządów do rzucania min. Pozatem sytuacja jest niezmienną.

Front generała jazdy Arcyksięcia Karola.

W północnym Siedmiogrodzie uzyskali Rosjanie miejscowe sukcesy.

Na froncie południowym tęcza się jeszcze rozpoczęte wczoraj walki pomiędzy wawozami Altszane i Badza. Wzgórze Rosca zostało przez nas odzyskane.

Przez zdobycie szturmem Clabucetu - Baiulai uzupełniono dotychczasowe sukcesy przed wawozem Predealu. Tym sposobem znacznie silnie rozbudowane i z zaciętością bronione stanowisko Clabucetu, znajduje się w naszym posiadaniu. Wejska sprzymierzone, wraz ze wziętymi wczoraj do niewoli 14 oficerami (w tym 1 dowódca pułku) i 647 żołnierzami, wzięty tu ogółem 1747 Rumunów i 20 karabinów maszynowych. Na szczególne wyróżnienie zasługują trudny poniesione przez nasz pułk piechoty nr. 188. Przy uporządkowaniu pola bitwy na północy od Campolung tylko pomiędzy dolinami Argesului i Targului pochowano około 1000 Rumunów.

W postępującym ataku na południowym wschodzie od wawozu Czerwonej Wieży i na zachodzie od drogi wawozowej Szurduk w zwycięskiej potyczce z oddziałami rumuńskimi, które zdołały się tu przedrzeć, wzięliśmy przeszło 150 jeńców.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Przechodząc na front północy od Ancre działalność artylerji osiągnęła na północy od Somme wielką gwałtowność. Nieprzyjacielskie ataki częściowe bezpośrednio na wschodzie od Akre, na północy od Courcellette, pod Guendecourti na północnym zachodzie od Saily, zostały odparte.

Front niemieckiego następcy tronu.

Na częste w ostatnich czasach ostrzeliwanie miejscowości nieewakuowanych z ludności, położonych poza naszym frontem w Szampanji i pod Reims, odpowiedziliśmy wczoraj ogniem, skierowanym na to miasto.

Na prawo od Mozy miejscami wzmożona walka ogniowa.

Front bałkański:

Front generała marszałka polnego v. Mackensena.

Constanza i Maugalia były ostrzeliwane od strony morza. W Constanzy, wyrządzono szkody. Okręty nieprzyjacielskie odpędzone zostały za pomocą baterji nadbrzeżnych i ataków lotniczych.

Front macedoński.

Żadne zmiany nie nastąpiły. Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEDEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 5 listopada:

Wschodni plac boju.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena.

Grupa monitorów austriacko-węgierskich w dniu 3 listopada wysa-

dziła na ląd oddziały na wyspie Dinu i na przeciwległym brzegu rumuńskim. Przepędziły one nieprzyjaciela i zabrały mu dwa działa, oraz 4 wozy amunicyjne. Poiski rumuńskie zostały zmuszone do ucieczki.

Front wojsk gen. - feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Na zachód od drogi przez wawóz Szurduk Rumuni kontynuowali bezskutecznie swe ataki. Na południowy wschód od Voeroes - Terony (wawozu Czerwonej Wieży) zyskaliśmy teren.

Na południowy zachód od Predealu wojska niemieckie i austriacko-węgierskie w zaciętych walkach zdobyły silnie oszańcowaną i uporczywie bronioną linię nieprzyjacielską. Przeciwnik pozostawił w naszych rękach 14 oficerów (wśród nich komendanta pułku) i 647 żołnierzy, wobec czego zdobycz ogólna z walk na południe od Predealu podniosła się do 1747 jeńców, 8 dział i 20 karabinów maszynowych.

Na pograniczu na wschód od Brasso nieprzyjacieli ponowili swe ataki w okolicy Toelgyes. Front nasz w dwóch miejscach został wzięty o blisko dwa kilometry.

Front wojsk gen. kawalerji Arcyksięcia Karola.

Nie wydarzyło się nic szczególnego.

Front bałkański.

Ogólne położenie nie uległo zmianie.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Samorząd w Galicji.

Dzisiejsza „Wienerzeitung“ ogłasza następujący własnoręczny list Jego Ces. Mości Cesarza Franciszka Józefa:

Kochany Dr. Koerber! W porozumieniu z Jego Ces. Mością Cesarzem Niemiec zostanie utworzone w obszarów polskich wyzwolonych przez Nasze dzielne wojska z pod panowania rosyjskiego samodzielne państwo z dziedziczną Monarchją i z konstytucją.

Przy tej okazji wspominam ze wzruszonym sercem liczne dowody wierności i oddania się, których doznałem w ciągu Mego panowania ze strony Galicji jakoteż te wielkie a ciężkie ofiary, które ten kraj poniósł w ciągu obecnej wojny, wystawiony na gwałtowny nieprzyjacielski atak, w interesie zwycięskiej obrony granic wschodnich państwa, a które zapewniają temu krajowi stałą ojcowską opiekę Moją.

Otóż jest Moją wola, w momencie powstania nowego państwa, ręką w rękę z tym rozwojem nadać prawo także krajowi Galicji załatwić samodzielnie swoje sprawy krajowe aż do pełnej miary tego, co się zgadza z jego przynależnością do państwowego ogółu monarchji i pomyślnością, ażeby w taki sposób dać ludności galicyjskiej rękojmię jej rozwoju narodowego i gospodarczego.

Zawładniając Pana o powyższem moim zamiarze, polecam Panu opracowanie i przedstawienie odpowiednich propozycji do prawnego urzędowania takiego.

Pogłoski pokojowe.

„Neue Zuericher Ztg.“ dowiaduje się z Hagi, że obecnie pomiędzy państwami koalicji toczą się rokowania poufne w kwestji, czy możliwie jest w bliskiej przyszłości ogłoszenie celów wojny i warunków pokojowych koalicji.

Odpowiedź norweska na notę niemiecką.

CHRYSTJANJA, 5 | 11. „Morgenbladet“ donosi, że przedstawiciele prezydium stortingu i przywódcy stronnictw wczoraj w południe przyjęli ostateczny tekst odpowiedzi norweskiej na notę niemiecką, poczem prawdopodobnie odpowiedź w najbliższych dniach doręczona będzie posłowi niemieckiemu w Chrystjanji, a równocześnie przesłana do Berlina, do przedstawiciela Norwegji w Niemczech dla doręczenia rządowi niemieckiemu.

Nieudana manifestacja przeciwniemiecka.

AMSTREDAM, 5 | 11. Według informacji otrzymanych z Aten władze greckie nie dopuściły do urządzenia manifestacji przeciwniemieckiej i zarządziły środki ku ochronie posła niemieckiego i niemieckich konsulatów.

Posel niemiecki ogłosił wyjaśnienie w którym zaznacza, że zaniepokojenie w kołach handlowych greckich jest bezpodstawne. Posel może zapewnić, iż żaden statek grecki nie będzie zaatakowany przez niemiecką łódź podwodną, o ile tylko ma w porządku swe papiery. Jedynie tylko te statki, które przewożą powstańców podążających na pomoc wojskom koalicji będą atakowane zgodnie z prawem międzynarodowem. Co do „Angeliki“, statek ten, zdaniem posła, nie mógł być atakowany przez niemiecką łódź podwodną.

Zgon syna króla rumuńskiego

BERLIN, 5 | 11. Donoszą tu, że książę Mircea, najmłodszy syn króla Rumunji Ferdynanda, zmarł w ostatni czwartek w 4 roku życia.

W Rosji.

PETERSBURG, 5 | 11. „Now. Wr.“ donosi, że znane przeciwniemieckie „Towarzystwo z roku 1914“ zamierza przedstawić rządowi wniosek następujący: Wszyscy, których krewni są poddany zagranicznymi lub należą do wojska niemieckiego, mają być usunięci z rosyjskiej służby państwowej.

Zgłówniej kwatery rosyjskiej.

BERLIN 5 | 11. Podług „Deutsche Ztg.“ donosi „Nowoje Wremja“, że car rozporządził, aby wszyscy ambasadorowie koalicji zjawili się w głównej kwatrze.

Przedstawiciel angielski Buchanan już przybył do głównej kwatery.

Straty angielskie.

Z Londynu donoszą: Według informacji „Daily Telegrapha“, straty angielskie w październiku wynoszą: 4368 oficerów i 12,340 żołnierzy w zabitych, rannych i przypadłych bez wieści.

KRONIKA

Od wydawnictwa.

W niedzielę dnia 5 b.m. wydaliśmy dwa nadzwyczajne dodatki pierwszy o godzinie 1 po poł. drugi o godzinie 7 wieczorem.

Dzisiejsze zebranie Rady Miejskiej.

Dziś we wtorek d. 7 b. m. o godz. 5 po poł. odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej, porządek dzienny obrad będzie następujący:

1. Koszta dzierżawcyjne.
2. Kredyt dla Doróżnej Pomocy na październik i listopad 1916 r.
3. Sprawa dopłaty szpitalowi żydowskiemu za luty i marzec oraz zwiększenia opłaty dziennej za chorych.

4. Sprawa ustanowienia kierownictwa Wydziału Finansowego Magistratu i etatu odpowiedniego.

5. Wybór 2 członków Komisji Szpitalnej.

6. Wyjaśnienia stosunku Rady do Magistratu z powodu ostatniego posiedzenia Rady.

7. Zakomunikowanie Radzie przez Prezydium treści podań do Rady i decyzja co do dalszego ich skierowania.

a) Stowarzyszenia Nauczycielstwa, b) pani Bolewskiej, c) p. Rymera, d) mieszkańców Częstochówki o zwiększenie ilości punktów sprzedaży kartofli, e) pracowników handlowych, f) pani Szełgin.

8. Odezwa Komitetu Organizacyjnego Obchodu Listopadowego.

9. Zakomunikowanie odpowiedzi Naczelnika Powiatu w sprawie subsydjum dla Gimnazjum Opieki Szkolnej.

10. Interpelacje

Dzisiejsze zebranie wydziału zapomóg i pożyczek przy R. O. m. Cz.

Dzisiaj, we wtorek 7 b. m. o godz. 3 i pół po pół, odbędzie się zebranie wydziału zapomóg i pożyczek przy R. O. m. Cz.

Dzisiejszy benefis Stefanji Betcherowej.

Dzisiaj więc we wtorek odbędzie się w teatrze Paryskim benefis zasłużonej artystki tegoż teatru, Stefanji Betcherowej.

Przedstawienie to zapowiada się nader interesująco ze względu na

niezwykle ciekawy program wieczoru, a mianowicie, prócz arcywesołej farsy w 3 aktach Henneguina p. tyt. „Podróż poślubna” dodaną będzie jednodakowa operetka J. Offenbacha, „Beben”, w której prócz zwiększonego zespołu, wystąpi gościnnie, pełna pewabu p. Janina Miłkowska w roli tytułowej „Bebna” zaliczająca ją do najlepszych ze swego repertuaru. Spodziewać się należy, że sympatja, jaką się cieszy benefisantka w naszym mieście oraz bogaty program wieczoru ściągają tłumy publiczności. Reżyseruje p. Romuald Betcher.

Ze względu na długi program wieczoru, prozeneri jesteśmy o zaznaczeniu, że początek przedstawienia punktualnie o godz. 8 ej

Z kursów samokształcenia.

Dzisiaj we wtorek d. 7 b. m. o g. 7 w. rozpoczyna swe wykłady dr. Ludwik Batawja pt. Anatomja narządów zmysłowych.

Od środy 1 do 7 listopada wykłady na kursach samokształcenia są przerwane.

„Odeon” na Macierz Szkolną.

We czwartek d. 9 b. m. dyrektor „Odeonu” p. W. Krzemieński ofiarował procent od dochodu z przedstawień na korzyść „Polskiej Macierzy Szkolnej” oddziału pierwszego w Częstochowie.

Szczepienie ospy w Stowarz. rzem.-przemysłowem.

Zarząd Stow. przem.-rzemieślniczego, pragnąc ułatwić swym członkom i ich rodzinom szczepienie ospy

zawiadania, że w lokalu Stowarzyszenia, Panny Marji 9, przyjmują się w tym celu zapisy.

Listę osób zamyka się dzisiaj 7 listopada o 8 b.

Na czasie.

Przyjmuję do wyprawy, skórki z królików ulica Teatralna № 12 Ignatowski. — 838—

Drzewka owocowe bardzo ładne z silnymi koronami po 75 kop sztuka sprzedaje ogród pomologiczny D-ra Karola Zawady Szkolna Nr. 21. 0248—

Kalendarze na 1917 r. nadeszły, świąteczne (do zderzenia), książkowe i terminowe Skład ul. Teatralna 11. A. Otrębek.

Potrzebny obłopiec do zakładu rzeźniczego Pans. Wiadomości ulica Mickiewicza 3. 852—

Potrzebna zaraz dziewczynka za całodziennie utrzymanie umiejąca dobrze czytać i pisać do pielęgnowania osteroletniej dziewczynki. Adres Centralna Nr. 5 Paroszkiewicz. 854—

Dwóch młodych panów poszukuje od zaraz czystego wygodnego pokoju (ewent. z kuchnią) z osobnym wejściem w okolicach stacji kolejowej. Oferty sub R. G. do Red Gońca. 885

Zginął paszport wydany przez Komisariat m. Częstochowy na imię Eugenjusza Żychlińskiego. 856—

Zaraz do wynajęcia pokój umeblowany dla kobiety Teatralna 9. 857—

Maturzysta poszukuje kondycji na wieś lub może mieć komplety. Oferty w Gońcu lub sub: „Maturzysta”. 862—

Zginął kwit lombardu Nr. 20991. Proszę zwrócić Ogrodowa 61 Marja Kamah. 866—

Czarne palto zimowe na futrze do sprzedania Jasnogórska 3 piekarsz. 870—

Zginął paszport wydany przez magistrat m. Łodzi na imię Józefy Janusz. 869—

Teatr „ODEON” ul. P. Maryi 27.

Program od soboty i do czwartku 9 Listopada 1916 roku.

Dzisiaj wielki program sensacyjny!

Umarli Zmartwychwstają

Znakomity, pełen niezwykłych sytuacji, dramat w 5-ciu aktach, z przegrod słynnego detektawy Sturta Weba.

NA SCENIE: Dzisiaj Debiuty! Tylko kilka występów

Baletu warszawskiego

oraz Aleksandra Tarfowskiego humorysty z własnym aktualnym repertuarem.

Występy Towarzystwa operetkowego pod kierunkiem W. PIOTROWSKIEGO.

Dzisiaj Nowość **Głodny Don-Juan** farsa w 1-ym akcie.

oraz Wielki Dział Koncertowy.

Uwaga: Teatr ogrzany.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Al. Salzberga. — Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Maryi 19.

Benefis Stefanji Betcherowej

Wtorek 7-go Listopada 1916 roku.

Podróż poślubna

Farsa w 3 aktach, Henneguina

BEBEN

Operetka w 1-ym akcie J. Offenbacha.

Udział biorą: Panie: Betcherowa, Miłkowska, Opolska, Chmielówna, Wojciechowska, Blankowska, Bielska, Zarzycka, oraz Panowie: Betcher, Wojciechowski, Galewski, Moranowicz, Jankowski, Sulikowski i inni.

Reżyserował Romuald Betcher.

Ceny miejsc: Łoża na 5 osób 7 rb. 50 kop., na 4 osoby 6 rb., Krzesło w 1 rzędzie 2 rb. w 2 i 3 rzędzie 1 rb. 75 kop., w 4, 5, 6 rzędzie 1 rb. 50 kop., w 7, 8, 9 rzędzie 1 rb. 20 kop., w 10, 11, 12, 13 rzędzie 1 rb., w 14, 15, 16 rb. 75 kop., w 17, 18, 19 rzędzie 60 kop. Kupon do łóż 1 rb. 50 kop. Galeria- numerowana 50 kop. nienumerowana 30 k.

Bilety wolnego wejścia a nie ważne. — Początek punktualnie o godz. 8 wiecz.

Artystyczne oddawianie i restaurowanie obrazów uskutecznia
Specjalna Pracownia, Warszawa, Warszka 3-2.

Redaktor i wydawca F. D. Wilkoszewski.

Kierownik literacki F. J. Galiński.

Odbite we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”.

NA GWIAZDKĘ

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

p. f. W. Wesołowski

w Częstochowie ul. Panny

Maryi № 29.

Przez Listopad i Grudzień, zdjęcia wykonywa po cenach niższych.

KARTOFLE

smacne są z barszczem lub kapuśniakiem przyrządzonym na naturalnym occie „LIMONIN” 1 litr Octu Limonin zawiera tyle kwasu co 35 cytryn. 25 — 40 procent oszczędności w cukrze. Wyjątkowo wydajny w użyciu. Zostaje strawiony nawet przez słaby żołądek. Odnacza się wytwornym delikatnym smakiem.

SPRZEDAŻ w sklepach Komiteta, u Szczawińskiego i ulica Panny Maryi Nr. 29, Drożdżka ulica Panny Maryi Nr. 11, u Welgrina Stary Rynek 1.

Potrzebny subjekt

cukierniczy do Noworodomska Cukiernia Józefa Brzęckowskiego.

Doktor PAWEŁ BRONIAŃSKI

w Częstochowie przeprowadził się na ulicę Panny Marji Nr. 21 obok Teatru Paryskiego.

ChOROBY ŹŁOŻE I DZIEĆ MŁODZIEŻY. Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—7 po poł. Panto od 12—1 po poł.

Ofiary:

Zamiast światła na grób rodziców Władysława Przybylska na bezdomne Dzieci Rb. 1 kwit 314.

Na Macierz Szkolną Marja Dziłkowska Rb. 1 kwit 314.